

Original Article

Investigating the relationship between family of origin communication patterns and primary maladaptive schemas with attitudes toward divorce: the mediating role of attachment styles

Mina Izanlou¹, Ebrahim Namani^{2✉}

1. Senior expert in family counseling, Bayhaq Institute of Higher Education, counseling, Bayhaq Institute of Higher Education Sabzevar Iran.
2. Associate Professor of Counseling, Hakim Sabzevari University, Sabzevar Iran.

Received: 2023/08/04

Revised: 2025/08/11

Accepted: 2025/08/25

DOI: 10.48308/jfr.2025.232590.1614

Highlights

- Early maladaptive schemas are the strongest predictor of positive attitudes toward divorce among women seeking divorce and have a direct and significant effect on the tendency to divorce.
- Attachment styles (secure, avoidant, and ambivalent) did not play a significant mediating role in the relationship between early maladaptive schemas and family communication patterns with attitudes toward divorce.
- The findings emphasize the importance of focusing on modifying early maladaptive schemas and promoting conversation-oriented communication patterns within the family in counseling programs aimed at divorce prevention and enhancing marital satisfaction.

Extended Abstract

Introduction

Divorce has increasingly emerged as one of the most significant social problems in recent decades in Iran as well as many other countries (Valiee et al., 2020; Raley & Sweeney, 2020). The growing trend of divorce is alarming: official statistics indicate that the divorce-to-marriage ratio in Iran increased from 0.12 in 2007 to 0.29 in 2017 (Rowshani et al., 2019). Divorce does not merely dissolve the marital contract but also generates far-reaching consequences, such as deterioration of psychological health, disruption of family cohesion, and weakening of community ties. Scholars have emphasized that both individual-level factors (such as maladaptive cognitive schemas) and family-of-origin experiences (such as communication patterns) substantially shape marital functioning and attitudes toward divorce. Specifically, early maladaptive schemas (EMSs) represent deeply rooted cognitive-emotional structures formed in childhood, which can distort perceptions of self and others, and consequently undermine marital satisfaction. Similarly, family communication patterns—whether conversation-oriented or conformity-oriented—create relational frameworks that influence how adults later negotiate intimacy and conflict in marriage.

Within this framework, attachment theory provides an additional explanatory lens. Attachment styles, ranging from secure to insecure (avoidant and ambivalent), influence emotion regulation, intimacy, and conflict management in adult romantic relationships. A consistent body of research shows that secure attachment supports marital stability, whereas insecure attachment correlates with conflict escalation and

higher divorce proneness (Fraley, 2019; McNelis & Segrin, 2019). Yet, despite these theoretical linkages, relatively few empirical studies in Iran have simultaneously examined the interplay of EMSs, family communication patterns, attachment styles, and attitudes toward divorce.

Methodology

The present study sought to investigate (a) the direct effects of early maladaptive schemas and family-of-origin communication patterns on attitudes toward divorce, and (b) the possible mediating role of attachment styles in these relationships. The study was fundamental in nature and employed a descriptive–correlational design. The statistical population consisted of all women filing for divorce who attended counseling clinics in Sabzevar during the fall and winter of 2022. After applying inclusion criteria (aged 20–50 years, informed consent, and ability to complete questionnaires) and exclusion criteria (lack of willingness, incomplete or contradictory data), 148 participants were recruited using convenience sampling.

Data were collected through validated instruments: the Attitudes Toward Divorce Scale (Kinnard & Gerard), Young Schema Questionnaire, Fitzpatrick and Ritchie's Family Communication Patterns Scale, and Hazan and Shaver's Attachment Styles Questionnaire. Reliability indices (Cronbach's alpha and composite reliability) were acceptable for all measures. Data analysis included correlation tests, structural equation modeling, and mediation analysis using SPSS 22 and Smart PLS 3.

Findings

Correlation analyses showed that EMSs ($r = 0.50$), conversation orientation ($r = -0.31$), conformity orientation ($r = 0.22$), avoidant attachment ($r = 0.33$), and ambivalent attachment ($r = 0.17$) were significantly associated with attitudes toward divorce ($p < 0.01$). Moreover, EMSs were negatively related to conversation orientation ($r = -0.58$) and positively related to conformity orientation ($r = 0.29$). Avoidant ($r = -0.17$) and ambivalent attachment ($r = -0.16$) were negatively related to conversation orientation. Path analysis revealed that EMSs exerted a strong and direct effect on attitudes toward divorce ($\beta = 0.62$, $t = 6.84$, $p < 0.05$), whereas neither direct nor indirect effects of family communication patterns on divorce attitudes reached significance. Importantly, attachment styles failed to mediate the effects of EMSs and family communication patterns on divorce attitudes.

Conclusion

The findings highlight that EMSs constitute a key psychological determinant of divorce attitudes. Individuals with pervasive maladaptive schemas are more likely to interpret marital conflicts through rigid, negative lenses, which intensifies dissatisfaction and makes divorce appear as a viable or even inevitable solution. Although family communication patterns were conceptually linked to divorce attitudes, their effects were weaker and nonsignificant in the structural model. Nonetheless, the negative association between conversation orientation and divorce attitudes suggests that open, supportive communication in families of origin may act as a protective factor, while conformity orientation may foster rigid expectations that predispose individuals to marital discord. The absence of mediation by attachment styles is particularly noteworthy. This may suggest that EMSs are so deeply entrenched that they operate relatively independently of attachment processes, or that other variables (e.g., emotion regulation difficulties, partner behaviors, or triangulation in conflicted marriages) may better account for the pathways leading from EMSs to divorce attitudes.

The study carries practical implications for marital counseling and divorce prevention programs in Iran. Therapeutic interventions targeting EMSs—such as schema therapy—may help reduce cognitive distortions and enhance relational resilience. Furthermore, premarital and family-life education programs that emphasize open communication can serve as preventive measures. Policymakers and practitioners should consider both the intrapersonal (schemas, attachment) and interpersonal (communication patterns) levels of influence when designing support services for couples. This research was limited to a specific group of women seeking divorce in Sabzevar, which restricts the generalizability of the findings. The reliance on self-report measures may also introduce bias. Future studies should replicate the model

with more diverse populations, including men and intact couples, and should integrate qualitative approaches to capture the lived experiences of divorce-prone individuals. Longitudinal designs would also clarify causal relationships among schemas, communication, attachment, and divorce attitudes.

Keywords: Communication patterns of the family of origin, primary maladaptive schemas, attitudes toward divorce, attachment styles.

How to cite: Namani, E. and Izanlou, M. (2025). Investigating the relationship between family of origin communication patterns and primary maladaptive schemas with attitudes toward divorce: the mediating role of active internal patterns (attachment).. *Journal of Family Research*, 21(4), 80-109. doi: 10.48308/jfr.2025.232590.1614

✉Corresponding Author Email Address: a.namani@hsu.ac.ir

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the creative commons attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقاله پژوهشی

بررسی رابطه الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نگرش به طلاق: نقش میانجی سبک‌های دلبستگی

مینا ایزانلو^۱، ابراهیم نامنی^{۲*}

۱. گروه مشاوره، مؤسسه آموزشی بیهق، سبزوار، ایران.

۲. گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران.

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۵/۱۳ دریافت نسخه اصلاح شده: ۱۴۰۴/۰۵/۲۰ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۶/۰۳

DOI: 10.48308/jfr.2025.232590.1614

نکات برجسته

- طرحواره‌های ناسازگار اولیه قوی‌ترین پیش‌بین‌کننده نگرش مثبت به طلاق در میان زنان متقاضی طلاق هستند و اثر مستقیم و معناداری بر تمایل به طلاق دارند.
- سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای ارتباطی خانواده با نگرش به طلاق، نقش میانجی معناداری ایفا نکردند.
- یافته‌ها بر اهمیت تمرکز بر اصلاح طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ارتقای الگوهای ارتباطی گفت‌وگوشنود در خانواده، در برنامه‌های مشاوره پیشگیری از طلاق و ارتقای رضایت زناشویی تأکید می‌کنند.

چکیده: هدف این پژوهش بررسی نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نگرش به طلاق بود. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه زنان در حال طلاق مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر سبزوار در پاییز و زمستان سال ۱۴۰۱ بودند. که از بین جامعه مذکور به روش نمونه‌گیری در دسترس ۱۴۸ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای اندازه‌گیری متغیرها از پرسشنامه‌های الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ، پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه، پرسشنامه نگرش به طلاق و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی بهره گرفته شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از آزمون همبستگی پیرسون و الگویابی معادلات ساختاری با نرم افزار اسمارت پی ال اس استفاده شد. در تحلیل عاملی، اغلب گویه‌ها بار عاملی بالاتر از ۰/۴۰ داشتند و گویه‌های نامناسب حذف شدند. در مدل اصلاح شده، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی همه سازه‌ها بالاتر از ۰/۷۰ و شاخص برازش $SRMR = ۰/۰۸$ به دست آمد که بیانگر برازش مناسب مدل بود. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای گفت و شنود و همونایی با نگرش به طلاق رابطه معنی‌داری وجود دارد. همچنین، نتایج معادلات ساختاری حاکی از آن بود که سبک‌های دلبستگی در رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای ارتباطی خانواده با نگرش به طلاق نقش میانجی ندارد. بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای ارتباطی خانواده با نگرش به طلاق یک رابطه خطی ساده است و سبک‌های دلبستگی نمی‌تواند این رابطه را میانجی‌گری نماید.

کلیدواژه‌ها: الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ، طرحواره‌های ناسازگار اولیه، نگرش به طلاق، سبک‌های دلبستگی.

استناد به این مقاله: نامنی، م. و ایزانلو، م. (۱۴۰۴). بررسی رابطه الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نگرش به طلاق: نقش میانجی الگوهای فعال درونی (دلبستگی). خانواده پژوهی، ۲۱(۴)، ۸۰-۱۰۹. doi: 10.48308/jfr.2025.232590.1614

مقدمه

امروزه طلاق^۱، به دلیل گذار جامعه از ساختار سنتی به مدرن و افزایش مشکلات ناشی از این گذار، در سال‌های اخیر روندی رو به رشد داشته است (ولیئی و همکاران، ۱۳۹۹)؛ به عنوان نمونه، نرخ کلی طلاق در ایالات متحده (ایالات متحده) از دهه ۱۹۸۰ در حال کاهش بوده است، اما امروزه همچنان بالا است (رالی و اسوینی^۲، ۲۰۲۰؛ اسموک و شوارتز^۳، ۲۰۲۰). طبق گزارش‌های اخیر پروفایل‌های خانوادگی، نرخ کلی طلاق در ایالات متحده ۱۵/۵ درصد طلاق به ازای هر ۱۰۰۰ زن متأهل در سال ۲۰۱۹ بود (رینولدز^۴، ۲۰۲۰). جامعه‌ی ایران نیز در سال‌های اخیر شاهد افزایش آمار طلاق بوده است؛ به طوری که بر اساس آمارهای جمعیتی سازمان ثبت احوال، نسبت طلاق به ازدواج از میزان ۰/۱۲ در سال ۱۳۸۶ به ۰/۲۹ در سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است (روشنی و همکاران، ۱۳۹۸).

طلاق به عنوان انحلال ازدواج و فسخ پیوند زناشویی تعریف می‌شود (فوزیه^۵ و همکاران، ۲۰۲۰) و یکی از عوامل اصلی اختلال در زندگی فردی و اجتماعی به شمار می‌رود. تصمیم به طلاق نتیجه فشار درونی شدیدی است که حداقل به یکی از همسران وارد می‌شود که ممکن است از طریق برآورده نشدن نیازها یا اهداف (روسی^۶ و همکاران، ۲۰۱۶) و تغییر الگوی همسان‌سازی، افزایش فردگرایی و منفعت‌طلبی، بیکاری، اعتیاد و تبلیغات اینترنتی رخ دهد (دماری و همکاران، ۱۴۰۱). بررسی آمارهای داخلی و بین‌المللی نشان می‌دهد که طلاق به پدیده‌ای شایع در جوامع امروزی تبدیل شده است؛ به گونه‌ای که نرخ آن در بسیاری از کشورها همچنان در سطح بالایی قرار دارد و در ایران نیز طی یک دهه گذشته رشد قابل توجهی داشته است. این روند افزایشی، پیامدهای گسترده‌ای بر جنبه‌های مختلف زندگی افراد و جامعه دارد. با توجه به پیامدهای گسترده طلاق بر سلامت روان، انسجام خانواده، روابط اجتماعی و توسعه پایدار، پرداختن به آن ضرورتی انکارناپذیر دارد، زیرا غفلت از این مسئله می‌تواند منجر به افزایش آسیب‌های اجتماعی و تضعیف بنیان خانواده شود.

نتایج مطالعه اسپیکي و مورتلمنز^۷ (۲۰۲۱) نشان می‌دهد که عواملی مانند رفتارهای متضاد و مخرب و نگرش افراد نسبت به زندگی در بروز طلاق مؤثر است. آنک و هافمن^۸ (۲۰۲۳) نیز بیان کردند افراد روان‌رنجور با نگرش منفی و بدبینانه و اضطراب بالا، بیش از افراد غیرروان‌رنجور در معرض خطر طلاق قرار دارند؛ بنابراین نگرش افراد می‌تواند تأثیر بسزایی بر گرایش به طلاق داشته باشد. در همین راستا، ویتون^۹ و همکاران (۲۰۱۳) گزارش کردند نگرش مثبت به طلاق و نگرش منفی به زندگی، کیفیت زناشویی را کاهش داده و احتمال طلاق را افزایش می‌دهد. همچنین بگی و حسینی (۱۴۰۰) معتقدند با تداوم جایگزینی نسلی و شتاب در روندهایی مانند شهرنشینی، جهانی‌شدن فرهنگی، گسترش آموزش، فناوری‌های ارتباطی و شبکه‌های اجتماعی، روند رشد نگرش مثبت به طلاق در میان جوانان ادامه خواهد یافت. به گفته آلان^{۱۰} (۲۰۱۵)، نگرش به طلاق فرایندی است که با تجربه بحران‌های عاطفی زوجین آغاز شده و با تلاش برای حل تعارض از طریق ورود به نقش‌ها و سبک زندگی جدید، احتمال وقوع طلاق افزایش می‌یابد.

یکی از عوامل مؤثر بر نگرش مثبت به طلاق و سوق دادن افراد به این مسیر، **طرحواره‌های ناسازگار اولیه** است؛ زیرا این طرحواره‌ها با آسیب به ساختار و کیفیت روابط زناشویی، زمینه‌ساز افسردگی و کاهش رضایت زناشویی می‌شوند (وایلد و دوزویس^{۱۱}، ۲۰۱۸). همچنین، فلینک^{۱۲} و همکاران (۲۰۱۸) در بررسی علل مشکلات

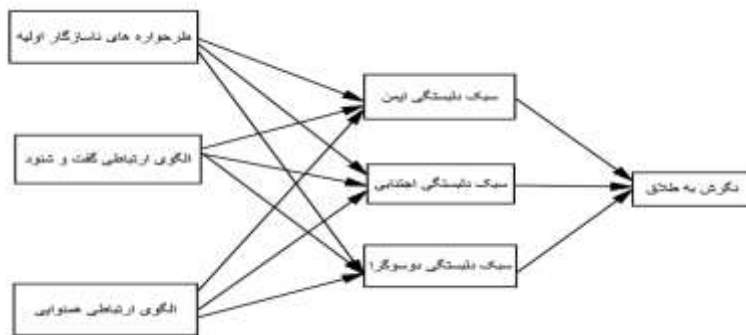
روان‌شناختی و افت کیفیت زندگی زوجین، به نقش الگوهای معیوب شناختی مانند طرحواره‌های ناسازگار اولیه اشاره کرده‌اند. در همین راستا، سملپور بابااحمدی و همکاران (۲۰۲۱) این طرحواره‌ها را از عوامل ناسازگاری و طلاق زوجین دانسته و سیفی‌زاده آرانی و همکاران (۱۳۹۸) نیز آن‌ها را عامل اصلی کاهش سازگاری زناشویی معرفی کرده‌اند. در تعریف طرحواره‌های ناسازگار اولیه باید گفت، طرحواره‌های ناسازگار اولیه الگوهای عمیق و پایدار باورهای ناهشیار و ناسازگار درباره خود، دیگران و جهان هستند که اغلب در نتیجه تجارب آسیب‌زای گذشته شکل می‌گیرند. این طرحواره‌ها می‌توانند به‌عنوان چارچوبی نظری برای تبیین و سنجش پیامدهای روان‌شناختی ناشی از آسیب‌های روانی، به‌ویژه در افراد دارای علائم یا تشخیص اختلال استرس پس از سانحه، به کار روند (لیان^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین، طبق تعریف یانگ، طرحواره‌های ناسازگار اولیه، الگوها یا درون‌مایه‌های عمیق و فراگیری هستند که در دوران کودکی یا نوجوانی شکل گرفته‌اند، در مسیر زندگی تداوم دارند، به رابطه‌ی فرد با خود و دیگران مربوط می‌شوند و به شدت ناکارآمد هستند (یانگ^{۱۴} و همکاران، ۲۰۰۳؛ ترجمه حمیدپور و اندوز، ۱۳۹۸).

در کنار طرحواره‌های ناسازگار اولیه که بر نگرش مثبت به طلاق اثرگذار است، الگوهای ارتباطی خانواده نیز نقشی مهم ایفا می‌کنند. کورنر^{۱۵} و همکاران (۲۰۱۷) معتقدند این الگوها بر راهبردهای حل تعارض و تعاملات صمیمانه اثر مستقیم دارند. باسر^{۱۶} و همکاران (۲۰۱۹) نیز آن‌ها را از دلایل اصلی طلاق عاطفی معرفی کرده‌اند و مانک^{۱۷} و همکاران (۲۰۲۰) گزارش کردند که الگوهای مخرب ارتباطی موجب افزایش تعارضات و کاهش کیفیت زندگی زناشویی می‌شوند. همچنین مام صالحی و همکاران (۱۳۹۹) نشان دادند رضایت زناشویی زوجین به شدت از این الگوها تأثیر می‌پذیرد. به گفته فیتزپاتریک و ریچی^{۱۸} (۱۹۹۴)، الگوهای ارتباطی شامل جهت‌گیری گفت‌وشنود^{۱۹} و جهت‌گیری همنوایی^{۲۰} است. جهت‌گیری گفت‌وشنود به معنای تمایل اعضای خانواده به ارتباط و تبادل نظر محترمانه درباره عقاید مختلف است (سیگلمن و و رایدنر^{۲۱}، ۲۰۱۸). ضعف این الگو باعث کاهش تعامل و مشارکت اعضا در تصمیم‌گیری می‌شود (تایلی و اسکات^{۲۲}، ۲۰۱۶). در تعریفی جامع‌تر می‌توان گفت، جهت‌گیری همنوایی به معنای فشاری است که خانواده برای هم‌راستایی و یکسان‌سازی باورها، ارزش‌ها و گرایش‌ها بر اعضا وارد می‌کند و بر پایه حرف‌شنوی است. در مقابل، جهت‌گیری گفت‌وشنود به تعاملات خودانگیخته و مباحثات آزاد و باز اعضای خانواده درباره موضوعات مختلف اشاره دارد (هال^{۲۳}، ۲۰۲۰). با توجه به تأثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای ارتباطی خانواده بر نگرش به طلاق، محقق به دنبال عاملی میانجی است. با توجه به اینکه، تجربیات دوران کودکی از تعارض والدین، پیامدهای زیانباری بر سازگاری روانی و به‌ویژه سبک‌های دلبستگی در روابط زوجین دارد (تولماکز^{۲۴} و همکاران، ۲۰۲۲) و با توجه به اینکه سبک‌های دلبستگی نقش مهمی در آسیب‌شناسی روابط زناشویی دارند (ریخای^{۲۵} و همکاران، ۲۰۱۸) از مؤلفه سبک‌های دلبستگی به عنوان میانجی در پژوهش حاضر بهره گرفته شده است. در این راستا، مردانی و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند رضایت زناشویی با دلبستگی ایمن بالا و دلبستگی‌های اضطرابی و اجتنابی پایین مرتبط است. تولماکز و همکاران (۲۰۲۲) افزودند دلبستگی ناایمن سبب تعارضات زناشویی می‌شود، زیرا افراد مبتلا در ابراز آسیب‌پذیری و مراقبت مشکل دارند. مک نلین و سگرین^{۲۶} (۲۰۱۹) نیز ارتباط ناکارآمد را با دلبستگی ناایمن مرتبط دانستند و دلبستگی ناایمن را در افراد دارای سابقه طلاق شایع یافتند. علاوه بر این، هانگن^{۲۷} و

همکاران (۲۰۲۰) عنوان نمودند، افراد با دلبستگی ایمن عواطف منفی کمتری تجربه کرده و روابط مستحکم‌تری دارند.

سبک‌های دلبستگی به الگوهای پایدار و قابل پیش‌بینی در روابط بین فردی گفته می‌شود که از تعاملات اولیه با مراقبان شکل گرفته و نسبتاً پایدار باقی می‌ماند (فرالی، ۲۸، ۲۰۱۹). این سبک‌ها به دو نوع سبک دلبستگی ایمن و سبک دلبستگی نایمن تقسیم می‌شوند (میکولینسر و شاور، ۲۹، ۲۰۰۷). سبک دلبستگی ایمن ناشی از مراقبت محبت‌آمیز دوران کودکی است که باعث ایجاد احساس امنیت و اعتماد در فرد می‌شود و او را قادر می‌سازد روابط صمیمانه و پایدار برقرار کند. در مقابل، سبک دلبستگی نایمن به دلیل تجربیات منفی دوران کودکی ایجاد شده و با اضطراب، اجتناب یا سردرگمی در روابط همراه است. این سبک‌ها رفتارهای متفاوتی مانند دوری از نزدیکی یا وابستگی بیش از حد را در فرد شکل می‌دهند (بالبی، ۳۰، ۱۹۶۸).

با عنایت به مطالب ذکر شده، و با توجه به اینکه نگرش مثبت به طلاق و به تبع آن طلاق توافقی در کشور ما روند رو به صعودی دارد و تبعات این واقعیت جز در موارد اندکی، سلامت خانواده و جامعه را از جهات مادی و معنوی مورد تهدید قرار می‌دهد، پژوهش حاضر نه تنها به دنبال تعیین سهم هر یک از متغیرهای الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در ایجاد نگرش به طلاق می‌باشد، بلکه همچنین محقق در قالب یک مدل به دنبال پاسخگویی به این سوال است که آیا سبک‌های دلبستگی در رابطه الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در ایجاد نگرش به طلاق نقش میانجی دارد؟ بر اساس مبانی نظری مطرح شده مدل پژوهش به شرح زیر رسم می‌گردد:

نمودار ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری

این پژوهش از نظر هدف در زمره‌ی پژوهش‌های بنیادی محسوب می‌شود و به لحاظ روش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه زنان متقاضی طلاق مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره شهرستان سبزوار در پاییز و زمستان سال ۱۴۰۱ بود. حداقل حجم نمونه مدل معادلات ساختاری و تحلیل عاملی براساس تعداد سازه‌های اصلی یا متغیرهای پنهان تعیین می‌شود. ۲۰ نمونه برای هر عامل (متغیر

پنهان) لازم است و بطور کلی حداقل ۲۰۰ نمونه توصیه شده است (حبیبی و عدن‌ور، ۱۳۹۶). از آنجاکه سازه‌های اصلی مدل رسم شده ۷ عدد می‌باشد به نمونه ۱۴۰ نفری نیاز است؛ بنابراین، نمونه ۱۴۸ نفری به روش نمونه‌گیری دردسترس برای پژوهش حاضر در نظر گرفته شد. ملاک‌های ورود نمونه به پژوهش شامل داشتن دامنه سنی ۲۰ تا ۵۰ سال، رضایت آگاهانه و داوطلبانه برای شرکت در پژوهش، زنان متقاضی طلاق و توانایی پاسخگویی به پرسشنامه‌ها بود. ملاک‌های خروج نمونه از پژوهش شامل زنانی بود که شرایط لازم برای شرکت را نداشتند، مانند عدم تمایل به پاسخگویی، ناقص بودن یا نادرستی داده‌های پرسشنامه، و پاسخ‌های متناقض یا فاقد اعتبار بود. با توجه به حجم نمونه کمتر از ۲۰۰ نفر بود از نرم افزار آماری PLS استفاده گردید؛ چرا که همواره زمانی که حجم نمونه کم باشد و یا داده‌ها نرمال نباشد از نرم افزار PLS استفاده می‌شود. نحوه انتخاب نمونه بدین‌گونه بود که پژوهشگر، آزمودنی‌های مورد نیاز را از بین زنان متقاضی طلاق مراجعه کننده به کلینیک‌های مشاوره شهرستان سبزوار که علاقه‌مند به شرکت در پژوهش بودند انتخاب نمود. در پژوهش حاضر، داده‌های بدست‌آمده از نمرات آزمودنی‌های تحقیق توسط نرم‌افزار آماری Smart PLS-3 و SPSS22 در دو سطح توصیفی و استنباطی تحلیل می‌گردد. در سطح توصیفی از شاخص‌هایی همچون میانگین، انحراف معیار و در سطح استنباطی از روش همبستگی پیرسون و همچنین معادلات ساختاری با نرم افزار اسمارت پی ال اس استفاده شد.

در خصوص روند انجام پژوهش باید گفت، پس از اخذ مجوزهای لازم و رعایت ملاحظات اخلاقی، جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زنان متقاضی طلاق مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره شهرستان سبزوار در پاییز و زمستان ۱۴۰۱ شناسایی شد. سپس بر اساس معیارهای ورود و خروج، ۱۴۸ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. پس از توضیح اهداف پژوهش و اخذ رضایت آگاهانه، پرسشنامه‌های پژوهش بین شرکت‌کنندگان توزیع شد و شرکت‌کنندگان به صورت حضوری و در محیطی آرام آنها را تکمیل کردند. داده‌های گردآوری‌شده به دقت بررسی شد و موارد ناقص یا مخدوش حذف گردید. نمونه‌ها به صورت حضوری و در ساعات کاری کلینیک‌های مشاوره شهرستان سبزوار در بازه زمانی پاییز و زمستان ۱۴۰۱ جمع‌آوری شدند. پژوهشگر با هماهنگی قبلی، در محیطی آرام و به‌دور از استرس، پرسشنامه‌ها را در اختیار زنان متقاضی طلاق قرار داد تا به‌صورت داوطلبانه و با رضایت کامل پاسخ دهند. جهت کاهش سوگیری نمونه‌گیری، تمامی زنان مراجعه‌کننده که شرایط ورود را داشتند به صورت در دسترس انتخاب شدند؛ اما با توجه به ماهیت نمونه‌گیری در دسترس، احتمال سوگیری نمونه‌گیری به صورت محدود وجود دارد. در مرحله بعد داده‌ها در نرم‌افزار اکسل وارد و سپس به نرم افزار اسمارت پی ال اس منتقل شد. تحلیل داده‌ها در دو مرحله انجام گرفت: ابتدا مدل اندازه‌گیری جهت بررسی پایایی و روایی سازه‌ها (با استفاده از آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و روایی سازه) بررسی شد؛ سپس مدل ساختاری برای آزمون فرضیه‌ها از طریق ضرایب مسیر و روش بوت‌استرپینگ تحلیل گردید. در نهایت، نتایج به همراه تفسیر و بحث ارائه شد.

تمامی مراحل انجام پژوهش با رعایت اصول اخلاقی و موازین مربوط به حریم خصوصی و محرمانگی اطلاعات شرکت‌کنندگان صورت گرفت. پیش از شروع گردآوری داده‌ها، رضایت آگاهانه و کتبی از تمامی شرکت‌کنندگان اخذ شد و به آنها اطمینان داده شد که اطلاعات شخصی و پاسخ‌هایشان محرمانه باقی می‌ماند

و صرفاً برای اهداف پژوهش استفاده خواهد شد. همچنین شرکت‌کنندگان حق داشتند هر زمان که تمایل داشتند، از ادامه مشارکت در پژوهش انصراف دهند بدون آنکه متحمل ضرر یا زانی شوند.

ابزار سنجش

مقیاس نگرش به طلاق (ADS):^{۳۱} پرسشنامه نگرش به طلاق توسط کینایرد و جرارد^{۳۲} (۱۹۸۶) ساخته شده و شامل ۱۲ ماده است که نگرش‌های مثبت و منفی به طلاق را در دو بعد می‌سنجد. تمرکز آن بر مؤلفه‌هایی مانند شادکامی در ازدواج، وفاداری و اهمیت ازدواج تا پایان عمر است. پاسخ‌ها در طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت از ۱ (شدیداً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) نمره‌گذاری می‌شود و برخی گویه‌ها به صورت معکوس نمره‌گذاری دارند. نمرات بالاتر نشان‌دهنده نگرش مثبت‌تر به طلاق است. در مطالعه‌ای با ۹۶۴ جوان اسپانیایی (۱۸ تا ۳۰ سال)، ساختار دو عاملی آن برای مردان و زنان مناسب ارزیابی شد و پایایی درونی قابل قبول (آلفای کرونباخ $0.74 =$) و روایی همگرای خود را با یک همبستگی مثبت با نگرش نسبت به ازدواج^{۳۳} و تفاوت‌های جنسی در نگرش به طلاق^{۳۴} مطلوب گزارش کرد (گارمن‌دیا و یابن^{۳۵}، ۲۰۱۴). در ایران نیز، خجسته‌مهر و همکاران (۱۳۹۲) پایایی آن را با آلفای کرونباخ 0.88 و به روش تنصیف 0.89 تأیید کردند. پایایی این ابزار در مطالعه حاضر در مدل اولیه با ضریب آلفای کرونباخ 0.62 ، پایایی ترکیبی 0.68 ، نشان‌دهنده پایایی نسبتاً پایین بود. پس از حذف گویه‌های ضعیف، این مقادیر به 0.71 و 0.74 افزایش یافت که بیانگر بهبود چشمگیر پایایی است.

پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ:^{۳۶} پرسشنامه فرم کوتاه طرحواره‌های ناسازگار یانگ (۱۹۸۸) شامل ۷۵ سؤال است که ۱۵ مؤلفه روان‌شناختی ناسازگار اولیه را می‌سنجد. هر سؤال در مقیاس لیکرت ۶ درجه‌ای از ۱ (کاملاً نادرست) تا ۶ (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود و نمره هر مؤلفه با جمع ۵ سؤال مربوط به آن محاسبه می‌گردد (دامنه نمره ۵ تا ۳۰). نمرات بالاتر نشان‌دهنده شدت بیشتر این مؤلفه‌های ناسازگار است. ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه ابتدا توسط اشمیت^{۳۷} و همکاران (۱۹۹۵) بررسی شد که ضریب آلفای کرونباخ برای طرحواره‌ها بین 0.83 تا 0.96 و پایایی بازآزمایی در جمعیت غیربالینی بین 0.50 تا 0.82 گزارش گردید. آهی و همکاران (۱۳۸۶) در بررسی فرم فارسی این پرسشنامه روی نمونه دانشجویی، ضریب آلفای کرونباخ طرحواره‌ها را بین 0.69 تا 0.83 و پایایی کل پرسشنامه را بالای 0.87 گزارش کردند. همچنین روایی همگرا و افتراقی این ابزار از طریق همبستگی با مقیاس اضطراب، افسردگی و پارانوایا (SCL-25) تأیید شد. تحلیل عاملی اکتشافی نیز ۱۱ عامل استخراج کرد که مجموعاً $65/85$ درصد از واریانس را تبیین نمود (آهی و همکاران، ۱۳۸۶). پایایی این ابزار در مطالعه حاضر در مدل اولیه، آلفای کرونباخ برابر با 0.94 و پایایی ترکیبی 0.95 بود که پایایی بسیار مطلوبی را نشان می‌دهد. این مقادیر پس از اصلاح نیز حفظ شدند و ثابت ماندند.

پرسشنامه الگوی ارتباطات خانواده فیتزپاتریک و ریچی:^{۳۸} پرسشنامه الگوی ارتباطات خانواده فیتزپاتریک و ریچی (۱۹۹۴) شامل ۲۶ گویه در دو زیرمقیاس جهت‌گیری گفت‌و شنود (۱۵ سؤال) و جهت‌گیری هم‌نواپی (۱۱ سؤال) است که نمرات بالاتر نشان‌دهنده ادراک بیشتر از هر بعد در خانواده می‌باشد. ضریب

کفایت نمونه‌گیری کیرز-مایر-آلکین برابر با ۰/۸۵۲ و آزمون کرویت بارتلت نیز برابر با ۴۹۸/۲۳۱۹ و در سطح $p < ۰/۰۰۰۵$ معنادار نشان‌دهنده‌ی کفایت داده‌ها برای تحلیل عاملی است. این ابزار از روایی محتوایی مناسبی برخوردار بوده و روایی ملاکی آن نیز توسط کوئرنر و فیتزپاتریک^{۳۹}، (۲۰۰۲) تأیید شده است. فیتزپاتریک و ریچی (۱۹۹۴) پایایی بازآزمایی جهت‌گیری گفت‌و شنود را نزدیک به ۱ و جهت‌گیری همنوایی را بین ۰/۷۳ تا ۰/۹۳ گزارش کردند. میانگین آلفای کرونباخ جهت‌گیری گفت‌و شنود در مطالعات مختلف بین ۰/۸۴ تا ۰/۹۲ و جهت‌گیری همنوایی بین ۰/۷۳ تا ۰/۸۴ بوده است. کورش‌نیا و لطیفیان (۱۳۸۶) نیز همسانی درونی مناسبی برای این ابزار گزارش کردند؛ ضریب پایایی بازآزمایی جهت‌گیری گفت‌و شنود ۰/۸۴ و جهت‌گیری همنوایی ۰/۷۸ بود. در مطالعه حاضر، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی جهت‌گیری گفت‌و شنود پیش از اصلاح مدل به ترتیب ۰/۸۴ و ۰/۸۷ بود که پس از حذف آیتم‌های ضعیف بدون تغییر باقی ماندند. برای جهت‌گیری همنوایی، آلفای کرونباخ از ۰/۷۳ به ۰/۷۱ کاهش یافت اما پایایی ترکیبی از ۰/۷۷ به ۰/۷۸ افزایش یافت که هر دو در محدوده قابل قبول هستند و نشان‌دهنده پایداری پایایی این زیرمقیاس پس از اصلاح مدل است.

پرسشنامه سبک‌های دلبستگی^{۴۰}: پرسشنامه دلبستگی هازن و شاور^{۴۱} (۱۹۸۷) شامل ۱۵ سؤال است که سه سبک دلبستگی اجتنابی (سؤالات ۱ تا ۵)، ایمن (۶ تا ۱۰) و دوسوگرا (۱۱ تا ۱۵) را بر اساس مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت از «۱ = خیلی کم» تا «۵ = خیلی زیاد» می‌سنجد. نمره هر سبک بین ۵ تا ۲۵ متغیر است و سبک دلبستگی فرد با توجه به بالاترین نمره خرده‌مقیاس تعیین می‌شود. تحلیل عاملی این پرسشنامه توسط کولینز و رید^{۴۲} (۱۹۹۰) سه عامل اصلی مرتبط با ظرفیت برقراری روابط نزدیک و صمیمی را استخراج کرد. هازن و شاور پایایی بازآزمایی کل پرسشنامه را ۰/۸۱ و آلفای کرونباخ را ۰/۷۸ گزارش کردند. کولینز و رید نیز آلفای کرونباخ ۰/۷۹ را تأیید کردند. همچنین، رحیمیان و همکاران (۱۳۸۶) با بررسی روایی همزمان، آلفای کرونباخ را برای سبک ایمن ۰/۷۷، اجتنابی ۰/۸۱ و دوسوگرا ۰/۸۳ گزارش کردند. روایی همزمان این پرسشنامه با مصاحبه ساختاریافته ماین نیز برای سبک‌های ایمن (۰/۷۹)، اجتنابی (۰/۸۴) و دوسوگرا (۰/۸۷) تأیید شده است. در مطالعه حاضر، سبک دلبستگی اجتنابی پیش از اصلاح مدل با آلفای کرونباخ ۰/۷۶ و پایایی ترکیبی ۰/۸۴ از پایایی مناسبی برخوردار بود و پس از اصلاح مدل تغییر نکرد. سبک دلبستگی ایمن نیز با آلفای کرونباخ ۰/۷۶ و پایایی ترکیبی ۰/۸۲، پس از اصلاح به ۰/۸۳ ارتقاء یافت. اما سبک دلبستگی دوسوگرا پیش از اصلاح، با آلفای کرونباخ ۰/۵۸ و پایایی ترکیبی ۰/۷۵، پایایی پایین‌تری داشت که پس از حذف آیتم‌های ضعیف بهبود یافته و به ترتیب به ۰/۷۲ و ۰/۸۱ رسید، نشان‌دهنده افزایش قابل توجه پایایی این سبک است.

بیان یافته‌ها

یافته‌های جمعیت‌شناختی

در ابتدا نمونه مورد بررسی برحسب پرسش‌های جمعیت‌شناختی (سن، تحصیلات و طول مدت بیماری) مورد بررسی قرار گرفت. ۲۳/۶ درصد از پاسخگویان در دامنه‌ی سنی ۲۵-۱۹ سال، ۲۵/۷ درصد در دامنه‌ی سنی ۳۰-۲۶ سال، ۲۲/۹ درصد در دامنه‌ی سنی ۳۵-۳۱ سال، ۱۸/۱ درصد در دامنه‌ی سنی ۴۰-۳۶ سال

و ۹/۷ درصد در دامنه‌ی سنی ۴۰ سال بالا سن دارند. یافته‌های توصیفی جمعیت‌شناختی در خصوص سطح تحصیلات نشان می‌دهد که ۱۷/۴ درصد از پاسخگویان دارای مدرک تحصیلی دیپلم و فوق دیپلم، ۶۳/۹ درصد دارای مدرک کارشناسی، ۱۸/۱ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۰/۷ درصد دارای مدرک تحصیلی دکتری می‌باشند. همچنین، یافته‌های توصیفی جمعیت‌شناختی در خصوص نحوه آشنایی نشان می‌دهد که ۷۰/۱ درصد از پاسخگویان بدون آشنایی قبلی و به اصطلاح سنتی ازدواج کرده‌اند و ۲۹/۹ درصد با آشنایی قبلی و به اصطلاح مدرن ازدواج کرده‌اند.

بعد از توصیف جمعیت‌شناختی، داده‌های بدست آمده از نمرات این پژوهش در دو سطح توصیفی و استنباطی تحلیل می‌گردد. برای توصیف داده‌های مربوط به نمونه، ابتدا به محاسبه شاخص‌های مرکزی متغیرهای پژوهش پرداخته شد که به شرح زیر است:

جدول شماره ۱- یافته‌های توصیفی مؤلفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه، الگوهای ارتباطی خانواده،

نگرش به طلاق و سبک‌های دلبستگی

معنی داری	کالموگراف اسمیرنوف	انحراف معیار	میانگین		
۰/۱۴۱	۱/۱۵	۴/۲۱	۱۲/۴۳	محرومیت هیجانی	طرحواره‌های ناسازگار اولیه
۰/۱۷۵	۱/۱۰	۴/۱۹	۱۲/۹۱	رهاشدگی	
۰/۱۵۲	۱/۱۳	۴/۱۰	۱۱/۹۲	بی‌اعتمادی	
۰/۱۰۴	۱/۲۲	۳/۹۷	۱۰/۶۷	انزوای اجتماعی	
۰/۰۰۱	۱/۹۰	۴/۲۶	۱۰/۵۳	شرم	
۰/۰۰۱	۲/۰۳	۴/۸۰	۱۱/۹۹	شکست	
۰/۰۴۳	۱/۳۸	۳/۵۸	۱۰/۰۴	وابستگی	
۰/۰۰۱	۱/۹۶	۴/۵۹	۱۱/۵۹	آسیب‌پذیری در برابر ضرر و بیماری	
۰/۰۹۵	۱/۲۳	۳/۹۷	۱۱/۴۲	خویش‌تن تحول نیافته	
۰/۰۰۷	۱/۶۸	۴/۲۷	۱۱/۶۹	اطاعت	
۰/۹۹۹	۰/۳۷	۳/۷۸	۱۳/۹۵	ایثارگری	
۰/۴۹۸	۰/۸۲	۳/۸۵	۱۲/۳۸	بازداری هیجانی	
۱	۰/۳۳	۳/۹۲	۱۳/۸۷	معیارهای سرسختانه	
۰/۸۷۰	۰/۵۹	۳/۸۱	۱۳/۲۴	بزرگ منشی	
۰/۹۹۱	۰/۴۴	۳/۷۳	۱۲/۵۷	خودانضباطی ناکافی	
۰/۰۰۰۱	۷/۵۱	۴۱/۹۴	۱۸۰/۸۲	نمره کل طرحواره‌های ناسازگار اولیه	
۰/۰۰۰۱	۲/۶۳	۱۰/۹۹	۳۳/۷۷	گفت و شنود	الگوهای ارتباطی
۰/۰۲۴	۱/۴۸	۷/۶۳	۱۹/۵۴	همنوایی	
۰/۵۲۵	۰/۸۱	۶/۹۱	۳۲/۵۱	نگرش به طلاق	سبک‌های دلبستگی
۰/۳۱۶	۰/۹۶	۴/۳۱	۱۲/۸۳	اجتنابی	
۰/۲۳۲	۱/۰۳	۴/۳۹	۱۵/۳۸	ایمن	
۰/۶۱۴	۰/۷۵	۳/۸۷	۱۲/۹۲	دوسوگرا	

با توجه به یافته‌های جدول شماره ۱ می‌توان گفت، بالاترین میانگین متعلق به نمره کل طرحواره‌های ناسازگار اولیه و پایین‌ترین میانگین متعلق به خرده‌مقیاس طرحواره‌های ناسازگار اولیه (وابستگی) می‌باشد. جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کالموگراف-اسمیرنوف استفاده شد. نتایج نشان داد، سطح معناداری مربوط به آزمون در برخی مؤلفه‌ها به استثنای الگوهای ارتباطی (گفت و شنود و همنوایی)، نمره کل طرحواره‌های ناسازگار اولیه و خرده‌مقیاس‌های طرحواره‌ها از جمله شرم، شکست، وابستگی، آسیب‌پذیری در برابر ضرر و بیماری و اطاعت) بزرگتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین فرض نرمال بودن توزیع نمرات تنها در برخی مؤلفه‌ها پذیرفته خواهد شد و مؤلفه‌های دیگر از توزیع نرمال برخوردار نیستند. از آنجایی که نرم‌افزار اسمارت پی ال اس به نرمال بودن داده‌ها حساس نیست از این نرم‌افزار در پژوهش حاضر بهره گرفته می‌شود.

با توجه با این نکته که ماتریس همبستگی مبنای تجزیه و تحلیل مدل‌های علی، خصوصاً مدل‌یابی معادلات ساختاری است، لذا قبل از پرداختن به آزمون الگوی نظری، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش همراه با ضرایب همبستگی آنها در جدول ۲ ارائه شده است تا رابطه بین متغیرها مورد بررسی قرار گیرد.

جدول ۲. آزمون همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	طرحواره‌های ناسازگار	الگوی گفت و شنود	الگوی همنوایی	سبک دلبستگی ایمن	سبک دلبستگی اجتنابی	سبک دوسوگرا	نگرش به طلاق
طرحواره‌های ناسازگار اولیه	۱						
الگوی ارتباطی گفت و شنود	۰/۵۸**	۱					
الگوی ارتباطی همنوایی	۰/۲۹**	۰/۴۵**	۱				
سبک دلبستگی ایمن	۰/۱۵	۰/۰۹	۰/۰۳	۱			
سبک دلبستگی اجتنابی	۰/۰۴	۰/۱۷**	۰/۰۸	۰/۰۷	۱		
سبک دلبستگی دوسوگرا	۰/۳۱**	۰/۱۶**	۰/۰۳	۰/۰۲	۰/۳۲**	۱	
نگرش به طلاق	۰/۵۰**	۰/۳۱**	۰/۲۲**	۰/۰۳	۰/۳۳**	۰/۱۷*	۱

($P < ۰/۰۵$ *) ($P < ۰/۰۱$ **)

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه (۰/۵۰)، الگوی ارتباطی گفت و شنود (۰/۳۱)، الگوی ارتباطی همنوایی (۰/۲۲)، سبک اجتنابی (۰/۳۳) و سبک دوسوگرا (۰/۱۷) با نگرش به طلاق رابطه معنی‌داری وجود دارد. همچنین، نتایج حاکی از آن بود که بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه (۰/۵۸)، سبک دلبستگی اجتنابی (۰/۱۷) و سبک دلبستگی دوسوگرا (۰/۱۶)، با الگوی ارتباطی گفت و شنود رابطه معنی‌داری وجود دارد. علاوه بر این، نتایج حاکی از آن بود که بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه (۰/۲۹) با الگوی ارتباطی همنوایی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

در ادامه در جدول شماره ۳ به محاسبه پایایی و روایی سازه مؤلفه‌های پرسشنامه‌ها پرداخته می‌شود، چرا که روایی و پایایی مناسب پیش شرط ضروری انجام معادلات ساختاری با نرم افزار اسمارت پی ال اس می‌باشد.

جدول ۳- جدول بارهای عاملی و پایایی مؤلفه‌ها

پایایی ترکیبی Cr	ضریب پایایی آلفای کرونباخ	بار عاملی	سوال	مؤلفه
۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۳۸۵	سوال ۱	طرحواره های ناسازگار اولیه
		۰/۴۸۴	سوال ۲	
		۰/۳۶۴	سوال ۳	
		۰/۳۶۶	سوال ۴	
		۰/۳۴۱	سوال ۵	
		۰/۴۲۴	سوال ۶	
		۰/۴۳۶	سوال ۷	
		۰/۴۰۲	سوال ۸	
		۰/۲۸۳	سوال ۹	
		۰/۶۵۳	سوال ۱۰	
		۰/۴۵۰	سوال ۱۱	
		۰/۴۱۳	سوال ۱۲	
		۰/۵۷۸	سوال ۱۳	
		۰/۵۸۱	سوال ۱۴	
		۰/۳۶۸	سوال ۱۵	
		۰/۱۹۰	سوال ۱۶	
		۰/۳۶۵	سوال ۱۷	
		۰/۶۸۵	سوال ۱۸	
		۰/۵۸۸	سوال ۱۹	
		۰/۵۷۴	سوال ۲۰	
		۰/۶۲۰	سوال ۲۱	
		۰/۵۸۹	سوال ۲۲	
		۰/۶۱۳	سوال ۲۳	
		۰/۵۸۳	سوال ۲۴	
		۰/۵۵۴	سوال ۲۵	
		۰/۶۳۲	سوال ۲۶	
		۰/۶۱۳	سوال ۲۷	
		۰/۵۴۷	سوال ۲۸	
		۰/۶۲۶	سوال ۲۹	
		۰/۶۲۴	سوال ۳۰	
		۰/۶۵۶	سوال ۳۱	
	۰/۴۹۹	سوال ۳۲		
	۰/۲۴۷	سوال ۳۳		
	۰/۵۸۳	سوال ۳۴		
	۰/۵۶۴	سوال ۳۵		

پایایی ترکیبی Cr	ضریب پایایی آلفای کرونباخ	بار عاملی	سوال	مؤلفه
		۰/۴۷۰	سوال ۳۶	
		۰/۵۷۱	سوال ۳۷	
		۰/۶۰۸	سوال ۳۸	
		۰/۵۲۹	سوال ۳۹	
		۰/۶۰۶	سوال ۴۰	
		۰/۵۶۳	سوال ۴۱	
		۰/۴۲۳	سوال ۴۲	
		۰/۵۲۴	سوال ۴۳	
		۰/۵۱۱	سوال ۴۴	
		۰/۵۶۴	سوال ۴۵	
		۰/۵۲۵	سوال ۴۶	
		۰/۶۱۷	سوال ۴۷	
		۰/۵۸۰	سوال ۴۸	
		۰/۴۹۲	سوال ۴۹	
		۰/۴۸۷	سوال ۵۰	
		۰/۳۵۵	سوال ۵۱	
		۰/۰۳۳	سوال ۵۲	
		۰/۰۴۲	سوال ۵۳	
		۰/۱۷۴	سوال ۵۴	
		۰/۱۴۴	سوال ۵۵	
		۰/۵۳۶	سوال ۵۶	
		۰/۴۰۹	سوال ۵۷	
		۰/۲۹۴	سوال ۵۸	
		۰/۵۳۸	سوال ۵۹	
		۰/۴۸۸	سوال ۶۰	
		۰/۲۶۶	سوال ۶۱	
		۰/۱۰۸	سوال ۶۲	
		۰/۲۰۵	سوال ۶۳	
		۰/۱۳۹	سوال ۶۴	
		۰/۳۰۹	سوال ۶۵	
		۰/۳۷۵	سوال ۶۶	
		۰/۳۲۲	سوال ۶۷	
		۰/۱۶۴	سوال ۶۸	
		۰/۵۲۹	سوال ۶۹	
		۰/۴۲۵	سوال ۷۰	
		۰/۲۹۱	سوال ۷۱	
		۰/۲۹۷	سوال ۷۲	

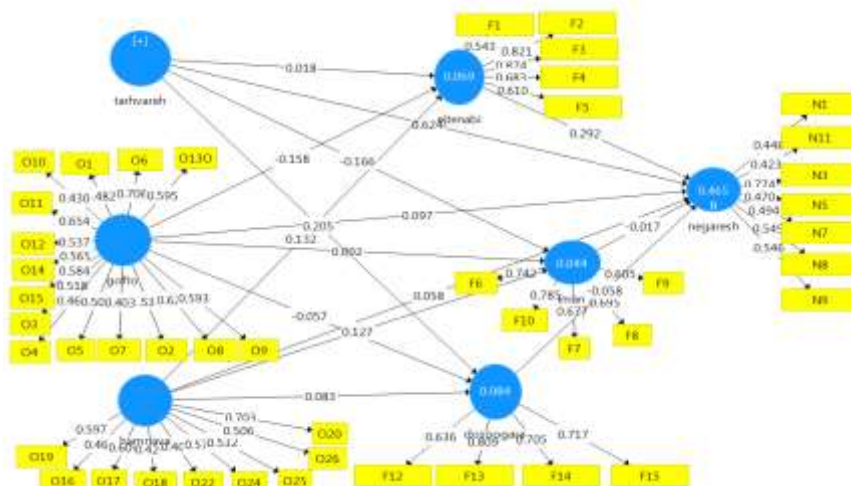
پایایی ترکیبی Cr	ضریب پایایی آلفای کرونباخ	بار عاملی	سوال	مؤلفه
		۰/۳۴۴	سوال ۷۳	
		۰/۳۰۴	سوال ۷۴	
		۰/۳۳۱	سوال ۷۵	
۰/۸۷	۰/۸۴	۰/۴۸۶	سوال ۱	الگوهای ارتباطی گفت و شنود
		۰/۵۲۴	سوال ۲	
		۰/۵۲۴	سوال ۳	
		۰/۴۶۹	سوال ۴	
		۰/۵۰۲	سوال ۵	
		۰/۷۰۶	سوال ۶	
		۰/۴۱۱	سوال ۷	
		۰/۶۰۹	سوال ۸	
		۰/۵۹۸	سوال ۹	
		۰/۴۲۸	سوال ۱۰	
		۰/۶۵۵	سوال ۱۱	
		۰/۵۲۴	سوال ۱۲	
		۰/۵۹۶	سوال ۱۳	
		۰/۵۷۴	سوال ۱۴	
		۰/۵۸۹	سوال ۱۵	
۰/۷۷	۰/۷۳	۰/۴۷۹	سوال ۱۶	الگوی ارتباطی همنوایی
		۰/۵۹۵	سوال ۱۷	
		۰/۴۶۷	سوال ۱۸	
		۰/۶۰۷	سوال ۱۹	
		۰/۶۴۹	سوال ۲۰	
		۰/۳۸۸	سوال ۲۱	
		۰/۴۳۴	سوال ۲۲	
		۰/۱۶۸	سوال ۲۳	
		۰/۵۲۱	سوال ۲۴	
		۰/۵۴۱	سوال ۲۵	
		۰/۵۳۳	سوال ۲۶	
۰/۶۸	۰/۶۲	۰/۴۲۹	سوال ۱	نگرش به طلاق
		۰/۲۷۲	سوال ۲	
		۰/۷۲	سوال ۳	
		۰/۳۹۳	سوال ۴	
		۰/۴۲۹	سوال ۵	
		۰/۲۲۶	سوال ۶	
		۰/۴۹۲	سوال ۷	
		۰/۵۱۳	سوال ۸	

مؤلفه	سوال	بار عاملی	ضریب پایایی آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی Cr
	سوال ۹	۰/۵۱۱		
	سوال ۱۰	۰/۳۸۷		
	سوال ۱۱	۰/۴۰۱		
	سوال ۱۲	۰/۱۳۵		
سبک دلبستگی اجتنابی	سوال ۱	۰/۵۳۲	۰/۷۶	۰/۸۴
	سوال ۲	۰/۸۱۹		
	سوال ۳	۰/۸۷۶		
	سوال ۴	۰/۶۸۸		
	سوال ۵	۰/۶۱۳		
سبک دلبستگی ایمن	سوال ۶	۰/۶۳۸	۰/۷۶	۰/۸۲
	سوال ۷	۰/۵۶۵		
	سوال ۸	۰/۷۹۶		
	سوال ۹	۰/۵۷۰		
	سوال ۱۰	۰/۸۶۸		
سبک دلبستگی دوسوگرا	سوال ۱۱	۰/۲۴۳	۰/۵۸	۰/۷۵
	سوال ۱۲	۰/۶۳۹		
	سوال ۱۳	۰/۷۷۴		
	سوال ۱۴	۰/۶۴۵		
	سوال ۱۵	۰/۶۹۴		

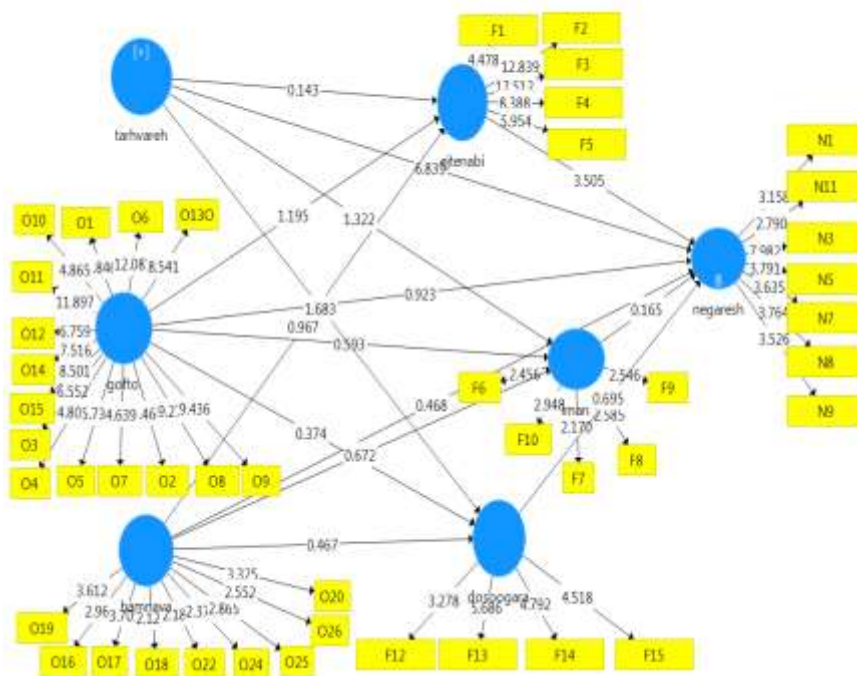
برای تعیین پایایی پرسشنامه‌ها، از ضریب آلفای کرونباخ و پایایی مرکب استفاده شد که مقادیر بالاتر از ۰/۷۰ نشان‌دهنده پایایی مطلوب و مقادیر کمتر از ۰/۶۰ نامطلوب هستند. نتایج نشان دادند که مؤلفه‌های سبک‌های دلبستگی، الگوهای ارتباطی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه پایایی مرکب بالای ۰/۷۰ دارند و پایایی مناسبی دارند، اما مؤلفه نگرش به طلاق از پایایی مرکب پایین‌تری برخوردار است. همچنین، آلفای کرونباخ برای الگوهای ارتباطی، طرحواره‌ها و سبک دلبستگی اجتنابی و ایمن بالای ۰/۷۰ بود که نشان‌دهنده پایایی مطلوب این بخش‌هاست، ولی نگرش به طلاق و سبک دلبستگی دوسوگرا آلفای کرونباخ مطلوب نداشتند. روایی سازه نیز با تحلیل عاملی تأییدی بررسی شد؛ بار عاملی سوالات بالاتر از ۰/۴۰ نشان‌دهنده ارتباط قوی با متغیر پنهان است و سوالات با بار کمتر از ۰/۴۰ باید حذف شوند. در این پژوهش، نشانگرهای سبک دلبستگی ایمن و اجتنابی و الگوی گفت‌وگوشنود بار عاملی مناسب داشتند، اما برخی سوالات مربوط به طرحواره‌های ناسازگار، نگرش به طلاق، الگوی همنوایی و سبک دلبستگی دوسوگرا بار عاملی کمتر از ۰/۴۰ داشتند و از مدل حذف شدند. پس از اصلاح مدل، فرضیه‌های پژوهش مورد آزمون قرار گرفتند.

به منظور بررسی فرضیه اصلی، ابتدا ضرایب مسیر محاسبه شده و سپس معناداری این ضرایب توسط آماره آزمون تی (t) بررسی قرار می‌گیرند و در صورتی که مقدار قدر مطلق آماره آزمون بزرگتر از ۱/۹۶ مقدار بحرانی

در سطح ۰/۰۵ باشد آنگاه در سطح اطمینان ۹۵٪ مسیر و ضریب مسیر مورد نظر معنادار است. لازم به ذکر است که اندازه ضریب مسیر نشان‌دهنده قدرت رابطه و علامت آن نشان دهنده نوع رابطه است. نمودارهای شماره ۱ و ۲ به ترتیب ضرایب مسیر و مقادیر آماره t مربوط به مدل آزمون فرضیه‌های پژوهش را نشان می‌دهند. لازم به ذکر است، سوالات مؤلفه طرحواره ناسازگار در مدل به دلیل بالا بودن تعداد سوالات و حجیم شدن مدل به طور مخفی نمایش داده شده است.

نمودار ۱. ضرایب استاندارد شده مسیرهای مدل اصلاحی

نمودار ۲. ضرایب معناداری values-T مدل اصلاح شده

جدول ۴- سنجش پایایی مؤلفه‌ها در مدل اصلاح شده از طریق آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی

مؤلفه‌ها	ضریب آلفای کرونباخ Alpha>۰/۷۰	پایایی ترکیبی CR>۰/۷۰
نگرش به طلاق	۰/۷۱	۰/۷۴
طرحواره‌های ناسازگار	۰/۹۵	۰/۹۵
الگوی گفت و شنود	۰/۸۴	۰/۸۷
الگوی همنوایی	۰/۷۱	۰/۷۸
سبک اجتنابی	۰/۷۶	۰/۸۴
سبک ایمن	۰/۷۶	۰/۸۳
سبک دوسوگرا	۰/۷۲	۰/۸۱

با توجه به نتایج بدست آمده ضریب پایایی مرکب و آلفای کرونباخ در مدل اصلاح شده با حذف سوالاتی که بار عاملی پایینی داشتند، بیشتر از ۰/۷۰ بدست آمد که حاکی از پایایی مناسب این مؤلفه‌ها در مدل اصلاحی است.

- گزارش برازش مدل از طریق معیار SRMR

مقدار SRMR معیاری است که برای سنجش میزان تناسب وضعیت معرف‌های یک متغیر و نیز وضعیت روابط بین متغیرهای مختلف استفاده می‌شود. این معیار بین صفر و یک در نوسان است. نقطه برش آن ۰/۰۸ در نظر گرفته و مقدار آن هرچه کمتر باشد، تناسب مدل مطلوب‌تر است. مقدار ارزیابی کیفیت مدل مسیر پژوهش برابر با ۰/۰۸ است که می‌توان نتیجه گرفت که مدل مسیر پژوهش از کیفیت لازم برخوردار است.

جدول ۵- گزارش تناسب کل مدل مسیر

ریشه دوم میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده	SRMR=۰/۰۸
---	-----------

بر اساس نمودار ۱ و ۲ تحلیل مسیر برای اثرات مستقیم و غیر مستقیم نتایج جدول زیر را به همراه دارد.

جدول ۶- نتایج تحلیل حداقل مربعات جزئی و آزمون فرضیه اصلی

مسیر	ضریب مسیر	آماره t	سطح معنی داری	نتیجه
طرحواره‌های ناسازگار → نگرش به طلاق	۰/۶۲	۶/۸۴	p<۰/۰۵	معنادار
الگوی گفت و شنود → نگرش به طلاق	۰/۱۰	۰/۹۲۳	p>۰/۰۵	عدم معناداری
الگوی همنوایی → نگرش به طلاق	۰/۰۶	۰/۴۶۸	p>۰/۰۵	عدم معناداری
طرحواره‌های ناسازگار → سبک اجتنابی → نگرش به طلاق	۰/۰۰۵	۰/۱۴۰	p>۰/۰۵	عدم معناداری
طرحواره‌های ناسازگار → سبک ایمن → نگرش به طلاق	۰/۰۰۳	۰/۱۳۴	p>۰/۰۵	عدم معناداری
طرحواره‌های ناسازگار → سبک دوسوگرا → نگرش به طلاق	-۰/۰۱	۰/۵۸۳	p>۰/۰۵	عدم معناداری
الگوی گفت و شنود → سبک اجتنابی → نگرش به طلاق	-۰/۰۵	۱/۰۷	p>۰/۰۵	عدم معناداری
الگوی گفت و شنود → سبک ایمن → نگرش به طلاق	-۰/۰۰۲	۰/۰۸۳	p>۰/۰۵	عدم معناداری
الگوی گفت و شنود → سبک دوسوگرا → نگرش به طلاق	۰/۰۰۳	۰/۲۲۲	p>۰/۰۵	عدم معناداری

الگوی همنوایی - سبک اجتنابی < نگرش به طلاق	۰/۰۴	۰/۸۸۵	p>۰/۰۵	عدم معناداری
الگوی همنوایی - سبک ایمن < نگرش به طلاق	-۰/۰۰۲	۰/۱۰۱	p>۰/۰۵	عدم معناداری
الگوی همنوایی - سبک دوسوگرا < نگرش به طلاق	-۰/۰۰۵	۰/۲۷۳	p>۰/۰۵	عدم معناداری

یافته‌های جدول ۶ نشان می‌دهد که اثر مستقیم مؤلفه طرحواره ناسازگار بر نگرش به طلاق معنی‌دار است ($p\text{-value} < ۰/۰۵$)؛ ولیکن اثر غیرمستقیم الگوهای ارتباطی خانواده با نگرش به طلاق معنی‌دار نیست. در ادامه با دخالت مؤلفه سبک‌های دلبستگی شده بر رابطه بین دو مؤلفه فوق با نگرش به طلاق، نقش میانجی این مؤلفه را مورد ارزیابی قرار داده‌ایم. یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد که سبک‌های دلبستگی در رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای ارتباطی خانواده با نگرش به طلاق نقش میانجی ندارد ($p > ۰/۰۵$ value).

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف بررسی نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با نگرش به طلاق انجام گرفت. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نگرش مثبت به طلاق رابطه مثبت معنی‌داری دارد. مطابق با این یافته‌ی پژوهش، نتایج پژوهش وایلد و دوزویس (۲۰۱۸)، فلینک و همکاران (۲۰۱۸)، جانوسک^{۴۳} و همکاران (۲۰۲۰)، سملپور بابا احمدی و همکاران (۲۰۲۱)، جلالوند و همکاران (۱۴۰۰)، سیفی زاده آرانی و همکاران (۱۳۹۸) و فعله‌کار و همکاران (۱۳۹۸) این نتیجه را نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه با افزایش مشکلات زناشویی و افزایش طلاق زوجین همراه است.

در خصوص تبیین رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نگرش به طلاق باید گفت، این طرحواره‌ها موجب تحریف دید افراد نسبت به روابط زناشویی و بروز تعارضات خانوادگی می‌شوند (مک درمورت^{۴۴}، ۲۰۱۷). پاسکال^{۴۵} و همکاران (۲۰۰۸) بیان کردند که این طرحواره‌ها باعث سوگیری در تفسیر رویدادهای زندگی زناشویی شده و نگرش‌های تحریف‌شده و سوءتفاهم‌های میان‌فردی را افزایش می‌دهند. همچنین، جلالوند و همکاران (۱۴۰۰) نشان دادند افرادی که طرحواره‌هایی مانند بریدگی و طرد دارند، نمی‌توانند دلبستگی ایمن و رضایت‌بخش برقرار کنند. این افراد نیازهای امنیت، محبت و پذیرش خود را به‌صورت قابل پیش‌بینی ارضا نمی‌بینند. علاوه بر این، طرحواره‌های گوش‌بزدی بیش از حد و بازداری موجب واپس‌زدن احساسات و رفتارهای انعطاف‌ناپذیر می‌شوند که در درازمدت نارضایتی زناشویی را به همراه دارند. بنابراین، افراد دارای طرحواره‌های ناسازگار اولیه به دلیل تحریف اطلاعات رابطه و پرورش افکار منفی، دلبستگی ایمن برقرار نکرده و نگرش مثبت به طلاق در آنان افزایش می‌یابد.

علاوه‌براین، نتایج تحلیل آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که الگوی ارتباطی گفت و شنود و الگوی ارتباطی همنوایی با نگرش به طلاق رابطه معنی‌داری دارد. مطابق با این یافته‌ی پژوهش، نتایج پژوهش جوادان و همکاران (۲۰۲۳)، کوموروسکا-پودولو^{۴۶} (۲۰۲۱)، مانک و همکاران (۲۰۲۰)، باسر و همکاران (۲۰۱۹)، مام

صالحی و همکاران (۱۳۹۹) و رجبی و همکاران (۱۴۰۰) این نتیجه را نشان داد که الگوهای ارتباطی خانواده تأثیر بسزایی در تعارضات زناشویی زوجین و نگرش به طلاق دارد.

در تبیین این یافته تحقیق می‌توان گفت که افزایش جهت‌گیری گفت‌وشنود در خانواده موجب کاهش نگرش مثبت به طلاق می‌شود؛ زیرا گفت‌وشنود زمینه ابراز وجود، استقلال، و حمایت اجتماعی زوجین را فراهم کرده و رضایت خاطر و سازگاری را افزایش می‌دهد (هسه^{۴۷} و همکاران، ۲۰۱۴). همچنین، رفتارهای حمایتی همراه با ارتباط صمیمانه و گفت‌وشنود، تعارضات زناشویی و تمایل به طلاق را کاهش می‌دهد (سزیسنا و پرزیبیل-باسیستا^{۴۸}، ۲۰۱۹). جهت‌گیری گفت‌وشنود به معنای ایجاد فضایی برای مشارکت آزادانه اعضای خانواده در تبادل نظر و بیان احساسات است که منجر به روابط گرم و پذیرش فرد در خانواده می‌شود (سکیاسکی^{۴۹} و همکاران، ۲۰۱۳). این ویژگی‌ها توانایی حل مسئله، تفکر انتقادی، سازگاری و تاب‌آوری خانواده را افزایش می‌دهد (کوئرنر و فیتزپاتریک، ۲۰۰۲؛ سپهوند و همکاران، ۱۳۹۸). در نتیجه، خانواده‌هایی با گفت‌وشنود بالا، زوجینی پذیرفته‌شده، مطمئن و باکفایت از نظر عاطفی و اجتماعی دارند که این امر به بهبود کیفیت زندگی و کاهش نگرش مثبت به طلاق منجر می‌شود.

از طرفی بین جهت‌گیری همنوایی با نگرش به طلاق رابطه مستقیم معناداری وجود داشت. به اعتقاد، کروئرنر و فیتزپاتریک (۲۰۰۲) در جهت‌گیری همنوایی، سلسله مراتب قدرت معین شده است، نگرش‌ها، ارزش‌ها و عقاید همسان است، میل به وابستگی وجود دارد، کوشش بر پرهیز از کشمکش است و روابط درون خانواده بر ارتباطات بیرون ترجیح داده می‌شود. در همین راستا، شروت^{۵۰} (۲۰۰۹) معتقد است که در این سبک، اختلاف‌نظرها قابل تحمل نیست و می‌تواند مشکلات روانی و رفتارهای ناسازگارانه را افزایش دهد. همچنین، پرایسی^{۵۱} (۲۰۲۳) نشان داد که سرکوب احساسات در خانواده‌های همنوایی ممکن است منجر به مشکلاتی مانند گرایش به مصرف مواد شود. به طور کلی، اطاعت بی‌چون‌وچرای همسران در این الگو باعث کاهش همدلی و درک متقابل شده و نگرش مثبت به طلاق را افزایش می‌دهد.

نتایج آزمون مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد، سبک‌های دلبستگی در رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نگرش به طلاق نقش میانجی ندارد. این یافته‌ی پژوهش با نتایج مطالعات جلیلیان و همکاران (۲۰۲۳)، فاطمی آقدا و همکاران (۲۰۲۲)، سیوندیان و براتی (۲۰۱۹) و رفاهی (۲۰۱۶)، ناهمسو می‌باشد.

در تبیین عدم نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نگرش به طلاق، باید اشاره کرد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه به دلیل ماهیت عمیق و ریشه‌دارشان به سختی از مؤلفه‌های دیگر تأثیر می‌پذیرند. این مقاومت باعث می‌شود که سبک‌های دلبستگی نتوانند نقش میانجی مؤثری ایفا کنند. کریچ^{۵۲} (۲۰۰۹) بیان می‌کند که تغییر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بسیار دشوار است، چرا که این طرحواره‌ها در سال‌های اولیه زندگی شکل گرفته و با وجود عدم کاربرد، به تجارب بعدی تحمیل می‌شوند. بر اساس تئوری شناختی بک^{۵۳} (۱۹۶۷)، باورها و فرضیات بنیادی، تعابیر، ادراکات و رفتارها را شکل می‌دهند. همچنین، آرنتر و جاکوب^{۵۴} (۲۰۱۷) بر اساس نظریه یونگ، باورها را ناشی از طرحواره‌های بنیادی می‌دانند که نسبت به تغییر بسیار مقاوم‌اند. از سوی دیگر، سبک‌های دلبستگی که ساختارهای رفتاری و هیجانی نسبتاً پویا هستند و تحت تأثیر تعاملات بین‌فردی شکل می‌گیرند، توانایی اثرگذاری و تغییر عمیق در طرحواره‌های

ناسازگار اولیه را ندارند. به عبارتی، سبک‌های دلبستگی در بزرگسالی بیشتر بازتاب‌دهنده پاسخ‌های هیجانی و الگوهای تعاملی فردی هستند، در حالی که طرحواره‌های ناسازگار اولیه به عنوان هسته‌های شناختی عمیق‌تر و دیرپا، نسبت به تغییر مقاومت بیشتری دارند (کریچ، ۲۰۰۹). بنابراین، میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی در این مسیر محدود است، زیرا نمی‌توانند به طور مستقیم و اساسی بر باورهای پایه‌ای که در طرحواره‌ها قرار دارند تأثیر بگذارند. علاوه بر این، ساختارهای دلبستگی معمولاً در پاسخ به تجارب بین‌فردی و شرایط محیطی تغییر می‌کنند، اما طرحواره‌های ناسازگار اولیه بیشتر جنبه‌های روان‌شناختی بنیادین و غیرقابل انعطاف دارند که از دوران کودکی تثبیت شده‌اند و کمتر به تغییرات محیطی واکنش نشان می‌دهند. این تفاوت در میزان انعطاف‌پذیری و سطح تأثیرگذاری، علت اصلی عدم ایفای نقش میانجی توسط سبک‌های دلبستگی در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نگرش به طلاق است.

همچنین، نتایج آزمون مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد، سبک‌های دلبستگی در رابطه الگوهای ارتباطی خانواده مبدأ با نگرش به طلاق نقش میانجی ندارد. این یافته‌ی پژوهش با نتایج بشیرگنبدی و همکاران (۱۴۰۰)، نعمت زاده و همکاران (۱۴۰۰)، کرمانی و دوکانه‌ای‌فرد (۱۳۹۹)، یزدان پناه و هواسی سوما^{۵۵} (۲۰۲۳)، رستمی و همکاران (۲۰۲۲) ناهمسو می‌باشد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که سبک‌های دلبستگی در زوجینی که با نارضایتی و تعارض روبرو هستند، نقش میانجی بین الگوهای ارتباطی خانواده و نگرش به طلاق را ایفا نمی‌کنند؛ زیرا در این شرایط، سبک‌های دلبستگی تحت تأثیر «مثلث‌سازی» قرار گرفته و عملکرد خود را از دست می‌دهند؛ آنچنانکه نتایج مطالعه بشیرگنبدی و همکاران (۱۴۰۰) نشان داد مثلث‌سازی در رابطه سبک‌های دلبستگی با رضایت زناشویی نقش میانجی ایفا می‌کند و این رابطه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. جنکینز و بوجینی^{۵۶} (۲۰۰۰) در خصوص مثلث‌سازی در زوجین متعارض، عنوان نمودند که تعارض بین زوجین منجر به ایجاد مثلث‌سازی در خانواده که به معنای کشیدن فرد سومی به رابطه است، می‌شود. فاطمی اوقدا و همکاران (۲۰۲۲) عنوان نمودند، زمانی که در روابط زوجین مشکلاتی ایجاد می‌شود، آنان برای حل آن مشکل، به مثلث‌سازی می‌پردازند. در تأیید این نتایج فوسکو و گریچ^{۴۷} (۲۰۱۰) عنوان نمودند، زمانی که رابطه زوجین رضایت بخش بوده و ناسازگاری کمتر باشد، زوجین درباره همه مسائل و احساسات شخصیشان با یکدیگر صحبت می‌کنند، اما زوج‌هایی که مثلثی را تشکیل می‌دهند معمولاً درباره وجود هرگونه اختلاف در رابطه اشان انکار شدیدی کرده و بین آنها صمیمیت وجود ندارد و حتی سبک دلبستگی ایمن نمی‌تواند به کمک فرد آمده و بر بهبود رابطه تأثیر بگذارد؛ در نتیجه می‌توان گفت، زوج‌های ناسازگاری که درگیر مثلث‌سازی می‌شوند هر چیزی را در درون خود و در رابطه اشان انکار می‌کنند و این انکار مانع از آن می‌شود که سبک‌های دلبستگی بر رابطه آنان تأثیری بگذارد. به طور کامل‌تر باید گفت، زوج‌هایی که مثلثی را شکل می‌دهند، معمولاً درباره وجود هرگونه اختلاف و ناسازگاری واقعی در داخل رابطه‌شان انکار شدیدی می‌کنند، بین آنها نزدیکی بدون هیچگونه گرمی و صمیمیت وجود دارد، نزدیکی دروغین. وقتی که یک دختر یا پسر به عنوان واسطه وارد رابطه والدین می‌شود، می‌توان گفت که مرز بین نسلی والدین و فرزند نقض می‌شود و یک مرز ضعیف و از هم‌پاشیده بین‌نسلی شکل می‌گیرد. این گونه مرزها باعث می‌شود که والدین به جای اتکا، اعتماد و کمک از همسر به فرزندان

روی آورند (فوسکو و گریچ، ۲۰۱۰). به عبارتی، والدین ظاهراً با هم هماهنگی دارند و مشکل آنها پشت تلاش برای فرزند دشوارشان گم شده است. ناراحتی آنها بیشتر احساس پوچی از کاری بی‌حاصل و تحلیل رفتن عاطفی است. ممکن است احساس کنند که رابطه مرده است اما، هیچکدام جرات نمی‌کنند درباره آن صحبت و حتی هوشیارانه فکر کنند. درگیرشدن در چنین مثلثی باعث سرکوب عواطف آنان، سبک‌های دلبستگی و اجتناب از نیازهای ارضا نشده و نفی احساس دوری از یکدیگر است. با عنایت به مطالب عنوان شده مثلث‌سازی از مهم‌ترین عوامل در بین زوج‌های ناراضی است که بسیاری از فاکتورهایی که می‌تواند در زندگی زوجین همانند سبک‌های دلبستگی نقش ایفا نماید، به صورت منفعل نگه داشته و در این تحقیق نیز مانع از ایفای نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در رابطه الگوهای ارتباطی با نگرش به طلاق شده است.

هر پژوهشی دارای محدودیت‌هایی است و پژوهش حاضر نیز از این قاعده مستثنی نیست. نخستین محدودیت این تحقیق، مربوط به مسئله قابلیت تعمیم نتایج به سایر جوامع آماری است. این مطالعه تنها بر روی زنان متقاضی طلاق شهرستان سبزوار انجام شده است و بنابراین تعمیم نتایج آن به سایر شهرها و مناطق کشور باید با احتیاط صورت گیرد. به عبارت دیگر، ویژگی‌های خاص جامعه نمونه ممکن است نتایج را محدود کند و تعمیم بدون بررسی‌های بیشتر امکان‌پذیر نباشد. محدودیت دوم مربوط به ابزارهای اندازه‌گیری به کار رفته است. آزمون‌های این پژوهش عمدتاً خودسنجی هستند که بر پایه درک فرد از خود و «خودپنداره» وی طراحی شده‌اند. اگر خودپنداره فرد با واقعیت مطابقت نداشته باشد، نتایج حاصل از این مقیاس‌ها نمی‌تواند منعکس‌کننده توانایی‌ها و ویژگی‌های واقعی فرد باشد و صرفاً برداشت فرد از خود را نشان می‌دهد. از این رو، اعتبار ابزارهای خودسنجی در اندازه‌گیری دقیق ویژگی‌های فردی محدود است. با توجه به این محدودیت‌ها، پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آینده از روش‌های تکمیلی مانند مصاحبه، مشاهده و سایر روش‌های کیفی در کنار پرسشنامه استفاده شود تا نتایج از اعتبار بیرونی بالاتری برخوردار شده و قابلیت تعمیم به جامعه بزرگ‌تری را داشته باشند.

نتایج این مطالعه می‌تواند در شناسایی و توجه به نگرش بالای طلاق در زنان متقاضی طلاق مفید باشد و در صورت لزوم، زمینه‌ساز طراحی مداخلات مشاوره‌ای برای ارتقای رضایتمندی زناشویی شود. همچنین توصیه می‌شود مشاوران خانواده و زوجین به نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه و الگوهای ارتباطی خانواده در کاهش نگرش مثبت به طلاق توجه ویژه داشته باشند. برای پژوهش‌های آینده پیشنهاد می‌شود علاوه بر بررسی مستقیم متغیرهای مطرح شده، نقش متغیرهای میانجی یا تعدیل‌گر دیگری مانند حمایت اجتماعی، مهارت‌های حل تعارض، یا تاب‌آوری روانی نیز مورد بررسی قرار گیرد تا بتوان درک جامع‌تری از فرآیندهای مؤثر در نگرش به طلاق به دست آورد و مداخلات هدفمندتری طراحی کرد.

نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نگرش مثبت به طلاق رابطه معنی‌داری دارند و الگوهای ارتباطی خانواده، به‌ویژه گفت‌و شنود و همنوایی، تأثیر قابل توجهی بر نگرش به طلاق دارند. با این حال، الگوهای فعال درونی (سبک‌های دلبستگی) نقش میانجی بین طرحواره‌های ناسازگار یا الگوهای ارتباطی

خانواده با نگرش به طلاق را ایفا نکردند. این نتایج بیانگر عمق و ریشه‌داری طرحواره‌های ناسازگار اولیه و پیچیدگی تأثیر الگوهای ارتباطی بر نگرش به طلاق است. پیامد مهم این یافته‌ها، ضرورت توجه ویژه مشاوران خانواده و درمانگران به اصلاح طرحواره‌های ناسازگار و بهبود الگوهای ارتباطی زوجین است. همچنین، برای مداخلات مؤثرتر پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آینده متغیرهای میانجی و تعدیل‌گر دیگری مانند حمایت اجتماعی و مهارت‌های حل تعارض مورد بررسی قرار گیرد.

پی‌نوشت‌ها

1. divorce	31. attitudes toward divorce scale
2. Raley & Sweeney	32. Kinnaird & Gerrard
3. Smock & Schwartz	33. attitude towards marriage
4. Reynolds	34. examination of gender differences in attitude towards divorce
5. Fauziah	35. Garmendia & Yaben
6. Rossi	36. Young Schema Questionnaire-Short Form (YSQ-SF)
7. Spikic & Mortelmans	37. Schmidt
8. Uunk & Hoffmann	38. Family Communication Patterns Questionnaire (FCPQ) – Fitzpatrick & Ritchie
9. Whitton	39. Koerner & Fitzpatrick
10. Allan	40. Attachment Styles Questionnaire (ASQ)
11. Wilde & Dozois	41. Hazan & Shaver
12. Flink	42. Collins & Read
13. Lian	43. Janovsky
14. Young	44. McDermott
15. Koerner	45. Pascal
16. Buser	46. Komorowska-Pudło
17. Monk	47. Hesse
18. Fitzpatrick & Ritchie	48. Szczesna & Przybyla-Basista
19. orientation of conversation	49. Sciascia
20. orientation of congruent	50. Schrodtt
21. Sigelman & Rider	51. Price
22. Tilly & Scott	52. Kirsch
23. Hall	53. Beak
24. Tolmacz	54. Arntz & Jacob
25. Rikhye	55. Havaasi Soma
26. McNelis & Segrin	56. Jenkins & Buccioni
27. Hangen	57. Fosco & Grych
28. Fraley	
29. Mikulince & Shaver	
30. Bowlby	

References

- Ahi, GH., Mohammadifar, M.A., & Basharat, M.A. (2017). Reliability and validity of the short form of Young's Schemas Questionnaire. *Journal of Psychology and Educational Sciences*, 37(3), 5-20. [in Persian].
- Allan, M.J. (2015). Effect Family Therapy to Family Intervention. *Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America*, 24(3), 457-470.
<https://doi.org/10.1016/j.chc.2015.02.002>
- Arntz, A., & Jacob, G. (2017). *Schema therapy in practice: An introductory guide to the schema mode approach*: John Wiley & Sons; 2017.
- Bagi, M., & Hosseini, H. (2021). Investigating Generational Differences in the Attitudes towards Divorce in Iran Using Multi-Level Modeling. *Strategic researches of Iran's social issues*, 10(34), 23-44. [in Persian]
<https://doi.org/10.22108/srsp.2021.132060.1764>
- Bashirgonbadi, S., Dargahi, S., Ahmadboukani, S., & Fadakar, P. (2021). Examining the Causal Model of Marital Satisfaction Based on Attachment Styles with the Mediating Role of Triangulation. *Journal of Health*, 12 (1), 37-49. [in Persian].
<http://dx.doi.org/10.52547/j.health.12.1.37>
- Beak, A.T. (1967). *depression: dinical experimental and theoretical aspects*. New York: Harper and Row . <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC2237012/>
- Bowlby, J. (1968). *Attachment and loss, (vol.I)*. New York:basic books
- Buser, TJ., Pertuit, TL, & Muller, DL. (2019). Nonsuicidal Self Injury, Stress, and Self Differentiation. *Adultspan Journal*, 18(1), 4-16. <https://doi.org/10.1002/adsp.12065>
- Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social psychology*, 58, 644–663. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.58.4.644>
- Damari, B., Masoudi Farid, H., Hajebi, A., Derakhshannia, F., Ehsani-Chimeh, E. (2022). Divorce Indices, Causes, and Implemented Interventions in Iran. *IJPCP*, 28 (1), 76-89. [in Persian]. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.28.1.3455.1>
- Falehkar, A., Bordan, Z., Danaee kosha, M., Amani, O., & Moghadamfar, N. (2020). The predictive role of self-differentiation and early maladaptive schemas in marital satisfaction of female applicants for divorce. *IJNR*, 14 (6), 26-34. [in Persian]. <http://ijnr.ir/article-1-2130-en.html>
- Fatemi Aghda, N., Roshanbin, A. & Barati Moghadam, B. (2022). [The mediating role of triangulation with children in the relationship between attachment style and marital relationship quality in conflicted couple]. *Journal of Family Relations Studies*, 2 (7), 4-13. <https://doi.org/10.22098/jhrs.2022.11656.1073>
- Fauziah, ASN., Fauzi, A.N., & Ainayah, U. (2020). Analysis of the rise of divorce during the COVID-19 period. *Mizan Journal of Islamic Law*, 4(2), 181–192. <https://doi.org/10.11648/j.ijls.20220502.17>
- Fitzpatrick, M. A., & Ritchie, L.D. (1994). Communication schemata within the family: Multiple perspectives on family interaction. *Human Communication Research*, 20, 275-301. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1111/j.1468-2958.1994.tb00324.x>
- Flink, N., Honkalampi, K., Lehto, S. M., Leppänen, V., Viinamäki, H., & Lindeman, S.

- (2018). Comparison of early maladaptive schemas between borderline personality disorder and chronic depression. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 25(4), 532-539. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1002/cpp.2188>
- Fosco, G.M., & Grych, JH. (2010). Adolescent triangulation into parental conflicts: Longitudinal implications for appraisals and adolescent-parent relations. *J Marriage Fam*, 72(2), 254-66. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00697.x>
- Fraley, R. C. (2019). Attachment in adulthood: Recent developments, emerging debates, and future directions. *Annu. Rev. Psychol.* 70, 401–422. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010418-102813>
- Garmendia, A., & Yaben, S.Y. (2014). Validity and Reliability of the Spanish Translation of the Attitudes towards Divorce Scale. *Journal of Divorce & Remarriage*, 55(5), 65-95. <http://dx.doi.org/10.1080/10502556.2014.920681>
- Habibi, A., & AdenVar, M. (2016). *Structural equation modeling and factor analysis (practical training of LISREL software)*. Publisher: Academic Jihad Publishing Organization. [in Persian].
- Hall, R. D. (2020). We are family, or are we? An activity on identifying differences in attachment styles and family communication patterns through music media. *Communication Teacher*, 34(2), 125-130. <http://dx.doi.org/10.1080/17404622.2019.1630657>
- Hangen, F., Crasta, D., & Rogge, R. D. (2020). Delineating the boundaries between nonmonogamy and infidelity: Bringing consent back into definitions of consensual nonmonogamy with latent profile analysis. *The Journal of Sex Research*, 57(4), 438-457. <https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1669133>
- Hazan, C., & Shaver, P.R. (1987). Romantic Love Conceptualized as an attachment process. *Journal of personality and social psychology*, 52, 511-524. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.52.3.511>
- Hesse, C., Rauscher, E.A., Roberts, J.B., & Ortega, S.R. (2014). Investigating the role of hurtful family environment in the relationship between affectionate communication and family satisfaction. *Journal of Family Communication*, 14(2), 112-128. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1080/15267431.2013.866453>
- Jalalvand, M., Navabinejad, SH., Rezazadeh Bahadoran, HR., & khosravi Babad, AA. (2022). Modeling the structural equations of emotional divorce based on early maladaptive schemas, emotional empathy mediated by emotion regulation in married women in Tehran. *Quarterly Journal of Applied Research in Behavioral Sciences*, 13(50), 62-36. [in Persian]. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.3.1.10>
- Jalilian, K., Momeni, KH., & Jebraeili, H. (2023). The mediating role of early maladaptive schemas in the relationship between attachment styles and loneliness. *BMC Psychol*, 11(1), 136. <https://doi.org/10.1186/s40359-023-01172-9>
- Janovsky, T., Rock, A.J., Thorsteinsson, EB., Clark, G.I., & Murray, CV. (2020). The relationship between early maladaptive schemas and interpersonal problems: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Psychotherapy*, 27(3), 408-447. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1002/cpp.2439>
- Javdan, M., Bahrampour, T. & Dehghani, M. (2023). [The Role of Family Relationships

- and Conflict Resolution Styles in Marital Burnout of Couples Seeking a Divorce (Persian)]. *Journal of Family Relations Studies*, 3 (8), 32-39.
<https://doi.org/10.22098/jfrs.2023.12006.1093>
- Jenkins, JM., & Buccioni, JM. (2000). Children's understanding of marital conflict and the marital relationship. *J Child Psychol Psychiatry*, 41(2), 61-8.
- Kermani, N., & Dokaneifard, F. (2020). Appropriate Structural Model for Predicting Marital Satisfaction Based on the Attachment Styles and Happiness by Mediating Family Functioning. *Journal of the School of Medicine*, 38(593), 720-714. [in Persian]. <https://doi.org/10.22122/jims.v38i593.12529>
- Khojasteh Mehr, R., Mombeini, K., & Aslani, KH. (2013). A comparison of attitude toward marriage, attitude toward divorce and peer attachment of male high school students in divorced and intact families. *Journal of school psychology*, 2(3), 157-75. [in Persian].
- Kinnaird, K. L., & Gerrard, M. (1986). Premarital sexual behavior and attitudes toward marriage and divorce among young women as a function of their mothers' marital status. *Journal of Marriage and the Family*, 48(4), 757-765.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.2307/352568>
- Kirsch, J. (2009). *Early maladaptive schemas, self-esteem, and changes in depression and anxiety in Young Adults During Residential Substance Abuse Treatment*. Publisher: Widener University, pp.136.
- Koerner, A.F., Schrod, P., & Fitzpatrick, MA. (2017). *Family communication patterns theory: A grand theory of family communication*. In: Braithwaite DO, Suter EA, Floyd K, editors. Engaging theories in family communication. 2th ed. England: Routledge; 2017. <https://doi.org/10.4324/9781315204321>
- Koerner, A. F., & Fitzpatrick M. A. (2002). Understanding family communication patterns and family functioning: The roles of conversation orientation and conformity orientation. *Communication Year Book*, 28, 36-68.
<http://dx.doi.org/10.1080/23808985.2002.11679010>
- Komorowska-Pudło, M. (2021). Family-of-origin ties and relationships and how they affect dealing with one's own marital conflicts. *Kwartalnik Naukowy Fides Et Ratio*, 46(2), 173-204. <http://dx.doi.org/10.34766/fetr.v46i2.829>
- Koroshnia, M., & Latifian, M. (2007). An Investigation on Validity and Reliability of Revised Family Communication Patterns Instrument. *Journal of Family Research*, 3(12), 855-875. [in Persian].
- Koroshnia, M. (2006). *Investigating the effect of dimensions of family communication patterns on the psychological adjustment of children*. Master thesis, Shiraz University. [in Persian].
- Lian, A. E. Z., Chooi, W. T., & Bono, S. A. (2023). A systematic review investigating the early maladaptive schemas (EMS) in Individuals with trauma experiences and PTSD. *European Journal of Trauma & Dissociation*, 7(1), 100315.
<https://doi.org/10.1016/J.EJTD.2023.100315>
- Mam Salehi, H., Moradi, O., Arefi, M., & Yar-Ahmadi, Y. (2020). Mediating Role of Communication Patterns in Relationship Between Self-differentiation and Sexual

- Satisfaction. *IJPCP*, 26 (2), 154-169. [in Persian].
<http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.26.2.3099.1>
- Mardani, M., Marashi, S.A., & Abbaspour, Z. (2021). On the Causal Relationship Between Attachment Styles and Marital Satisfaction: Mediating Role of Gottman's Marital Communication Model. *Iran J Psychiat Behav Sci*, 15(2), e108339. <https://doi.org/10.5812/ijpbs.108339>.
- McDermott, N. (2017). *Early maladaptive schemas, attachment, negative affect and relationship satisfaction*. MA thesis. Rowan University.
- McNelis, M., & Segrin, CH. (2019). Insecure Attachment Predicts History of Divorce, Marriage, and Current Relationship Status. *Journal of Divorce & Remarriage*, 60(5), 1-14. <http://dx.doi.org/10.1080/10502556.2018.1558856>
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. Guilford Press.
- Monk, JK., Ogolsky, BG., Rice, T.M., Peltz, R., & Ogan, M. (2020). The role of family-of-origin environment and discrepancy in conflict behavior on newlywed marital quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(1), 124-147. <http://dx.doi.org/10.1177/0265407520958473>
- Nematzadeh Getabi, SH., Vaziri, SH., & Lotfi kashani, F. (2022). Investigating the modeling of communication patterns and marital intimacy based on attachment styles and thematic relationships mediated by coping styles. *Journal of Applied Family Therapy*, 3(2), 50-20. [in Persian]. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.3.2.2>
- Pascal, A., Christine, A., & Jean, L. (2008). Development and validation of cognitive inventory of subjective distress. *Geriatric Psychiatry*, 23, 1175-1182. <https://doi.org/10.1002/gps.2051>
- Price, CJ. (2023). *Family Communication Patterns, Emotion Regulation, and Coping Behaviors in Young Adults*. All Graduate Theses and Dissertations. 8794. <https://doi.org/10.26076/76ff-efc3>
- Rahimian Boogar, E., Shareh, H., Habibi Askarabad, M., & Besharat, MA. (2007). Effect of Assertiveness Training Methods on Social Adjustment. *Journal of Educational innovations*, 6(23), 54-29. [in Persian].
- Rajabi, G., Leyagat, H., & Abaspour, Z. (2021). Study of marital communication skills and marital conflict as mediator's family of origin and marital satisfaction. *Nursing and Midwifery Journal*, 19 (4), 275-286. [in Persian]. <http://unmf.umsu.ac.ir/article-1-4092-en.html>
- Raley, R. K., & Sweeney, M. M. (2020). Divorce, repartnering, and stepfamilies: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 82(1), 81-99. <https://doi.org/10.1111/jomf.12651>
- Refahi, Z. (2016). Relation between Attachment Styles and Marital Conflicts through the Mediation of Demographic Variables in Couples. *International Journal of Medical Research & Health Sciences*, 5 (11), 643-652.
- Reynolds, L. (2020). *Divorce rate in the U.S.: Geographic variation, 2019. Family Profiles, FP-20-25*. National Center for Family & Marriage Research. <https://doi.org/10.25035/ncfmr/fp-20-25>

- Rikhye, R. V., Gilra, A., & Halassa, M. M. (2018). Thalamic regulation of switching between cortical representations enables cognitive flexibility. *Nature neuroscience*, 21(12), 1753-1763. <https://doi.org/10.1038/s41593-018-0269-z>
- Rossi, F. S., Holtzworth-Munroe, A., & Rudd, B. N. (2016). Intimate Partner Violence and Child Custody Evaluations: Applied Research for the Family. *Journal of Child Custody*, 9(4), 250-309.
<http://dx.doi.org/10.1093/med:psych/9780199396580.003.0012>
- Rostami, H., Zeinali, S., Sadeghi, S., & Zonouzi, E. (2022). The Relationship Between Attachment Style and Interpersonal Relationship With the Mediating Role of Moral Identity. *Health Spiritual Med Ethics*, 9(3), 145-152.
<http://dx.doi.org/10.32598/hsmej.9.3.327.2>
- Rowshani, SH., Taft, M., & Khosravi, Z. (2019). Meta-analysis of Divorce Researches in Iran in the Last Two Decades (1998-2018) to Reduce Divorce and Its Negative Consequences for Women and Children. *Women in Development and Policy*, 17(4), 574-653. [in Persian]. <https://doi.org/10.22059/jwdp.2020.287279.1007699>
- Samalpoor Baba Ahmadi, M., Heidari, A., Asgari, P., & Makvandi, B. (2021). A Proposed Model to Investigate the Impact of Moral Intelligence and Early Maladaptive Schemas on Emotional Divorce Regarding the Mediating Role of Marital Burnout in Women Referring to Psychological Centers, Ahvaz, Iran. *Avicenna J Neuro Psycho Physiology*, 8(1), 52-58. <http://dx.doi.org/10.32592/ajnpp.2021.8.1.108>
- Schmidt, N. B., Joiner, T. E., Young, J. E., & Telch, M. J. (1995). The schema questionnaire: Investigation of psychometric properties and the hierarchical structure of a measure of maladaptive schemas. *Cognitive Therapy and Research*, 19, 295-321. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1007/BF02230402>
- Schrodt, P. (2009). Family strength and satisfaction as functions of family communication environments. *Communication Quarterly*, 57, 171-186.
<https://doi.org/10.1080/01463370902881650>
- Sciascia, E., Clinton, R.S., Nason, A.E., & James, J.O. (2013). RiveraAlgarin. Family communication and innovativeness in family firms. *Family Relations*, 62(3), 429-442. <http://dx.doi.org/10.1111/fare.12014>
- Sepahvand, E., Shehni Yailagh, M., Allipour Birgany, S., & Behroozi, N. (2017). Testing a Model of Causal Relationships of Family Communication Patterns, Metacognition and Personality Traits with Critical Thinking Disposition, Mediated by Epistemic Beliefs of Female High School Students in Ahvaz. *Educational Psychology Quarterly*, 15(52), 112-87. [in Persian]. <https://doi.org/10.22055/psy.2017.21157.1756>
- Seyfizadeh, H., Zareei Mahmodabadi, H., & Bakhshayesh, AR. (2019). The relationship between early maladaptive schemas and marital adjustment with mediation fear of intimacy in married people. *Journal of Family Studies*, 15(60), 286-267. [in Persian]. https://jfr.sbu.ac.ir/article_97783.html?lang=en
- Sigelman, C. K., & Rider, E. A. (2018). *Human development across the life span*. Wadsworth: Cengage Learning.
- Sivandian, M., & Besharat, MA. (2019). The Association between Attachment Styles and Marital Adjustment: The Moderating Role of Defense Mechanisms. *Journal of*

- Research & Health*, 9(7), 544-553. <http://dx.doi.org/10.32598/JRH.1550.1>
- Smock, P. J., & Schwartz, C. R. (2020). The demography of families: A review of patterns and change. *Journal of Marriage and Family*, 82(1), 9–34. <https://doi.org/10.1111/jomf.12612>
- Spikic, S., & Mortelmans, D. (2021). A Preliminary Meta-analysis of the Big Five Personality Traits' Effect on Marital Separation. *Journal of Divorce & Remarriage*, 62(7), 551-571. <http://dx.doi.org/10.1080/10502556.2021.1993018>
- Szczesna, A., & Przybyla-Basista, H. (2019). Marital dialogue as a constructive response to dissatisfaction in marriage and its predictors. *Organization and Management Series*, 141, 405-419. <http://dx.doi.org/10.29119/1641-3466.2019.141.31>
- Tariq, A., Quayle, E., MLawrie, S., Reid, C., & Chan, SW. (2021). Relationship between early maladaptive schemas and anxiety in adolescence and young adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 295, 1462-1473. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.09.031>
- Tilly, L.A., & Scott, J.W. (2016). *Woman, Work and Family*. New York :Methuen young books .Doi: <https://doi.org/10.4324/9780203819395>.
- Tolmacz, R., Bachner-Melman, R., Lev-Ari, L., & Almagor, K. (2022). Interparental conflict and relational attitudes within romantic relationships: The mediating role of attachment orientations. *Journal of Social and Personal Relationships*, 39(6), 1-21. <http://dx.doi.org/10.1177/02654075211061617>
- Uunk, W., & Hoffmann, P. (2023). Do Personality Traits Moderate the Effects of Cohabitation, Separation, and Widowhood on Life Satisfaction? A Longitudinal Test for Germany. *J Happiness Stud*, 24 (1), 141-157. <https://doi.org/10.1007/s10902-022-00573-8>
- Valiee, S., Sharifi, S., Kashefi, H., & Khanpour, F. (2020). A comparative study of personality disorder between demanding and no demanding divorce couples attending family counseling center in Sanandaj. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 7 (1), 15-29. [in Persian]. URL: <http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-765-fa.pdf>
- Whitton, S.W., Stanley, SM., Markman, HJ., & Johnson, CH. (2013). Attitudes Toward Divorce, Commitment, and Divorce Proneness in First Marriages and Remarriages. *J Marriage Fam*, 75(2), 276–287. <https://doi.org/10.1111/jomf.12008>
- Wilde, J. L., & Dozois, D. J. (2018). It's not me, it's you: Self-and partner-schemas, depressive symptoms, and relationship quality. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 37(5), 356-380. <http://dx.doi.org/10.1521/jscp.2018.37.5.356>
- Yazdanpanah, Z., & Havaasi Soma, N. (2023). The Mediating Role of Attachment Styles in the Relationship between Couple's Personality Characteristics Similarity to Marital Adjustment. *Int J Med Invest*, 11(4), 173-181. URL: <http://intjmi.com/article-1-923-en.html>
- Young, J., Klosko, J., & Weishaar, M. (2003). *Schema Therapy: a practitioner's guide*. Translated by Hassan Hamidpour and Zahra Andoz (2018). Tehran: Arjmand Publications. [in Persian].